

1. Etkinlik

Metinde anlamını bilmediğiniz kelimeleri aşağıya yazınız. Bu kelimelerin anlamlarını, metinle birlikte verilen görsellerden ve kelimenin içinde geçtiği dizelerden hareketle tahmin edip yazınız. Tahminlerinizin doğru olup olmadığını kontrol etmek için kelimelerin sözlük anlamlarına bakınız.

Kelimeler	Tahminlerim
Çelmek-fikrini değiştirmek.	
Fetva-görüş-karar	
Davacı-birisini dava eden kimse	
Yakınmak-dert yanmak	
Hüküm-karar	

2. Etkinlik

Aşağıdaki oyunu oynamak için uygun sayıda gruplara ayrılıңыз. Oyun sonrasında bu kelimelerin anlamları hakkında arkadaşlarınızla tartışınız. Her grup bulduğu kelimeyi anlamına uygun bir cümlede kullansın.

Oyun şu şekilde oynanır:

- Kelimeler küçük kâğıtlara yazılarak katlanır. Katlanan kâğıtlar öğretmen masasının üzerine konur.
- Her gruptan bir öğrenci seçilir. Bu öğrenciler sırayla masa üzerindeki kâğıtlardan bir tanesini alır. Öğrenci, gruptaki arkadaşlarına kâğıttaki kelimeyi söylemeden, çağrıştırdığı kelimelerden hareketle kelimeyi buldurmaya çalışır. Bunun için kelimenin eş ve zıt anlamlısı ile yakın anlamlı kelimelerden faydalanabilir.
- Kelimeyi bilen gruplara on puan verilir. Bilemeyen grup ise puan alamaz.
- En çok kelimeyi bilen grup yarışmayı kazanır.

Nasreddin Hoca'ya iki adam geliyor.

Birinci adam duygu ve düşüncelerini acı acı anlattı ve Hoca'yı ikna etti.

Meseleyi öyle güzel anlattı ki o da Hoca'yı ikna etmeyi başardı.

İki adama da sen de haklısın dediği için öne atılıyor. Ona sen de haklısın diyor.

3. Etkinlik

Metinle ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- Nasrettin Hoca'ya kimler geliyor?
- Nasrettin Hoca, birinci adamı neden haklı buluyor?
- Nasrettin Hoca'yı, ikinci adam nasıl ikna ediyor?
- Nasrettin Hoca'nın hanımını neden ileriye atılıyor? Hoca, ona ne diyor?
- Metnin konusu ve ana fikri nedir?
- Nasrettin Hoca'nın bu fıkrasını sevdiniz mi? Neden?

Herkes kendi meselesinde kendine göre haklıdır.

Sevdim çünkü Nasreddin hoca bu fıkrada hiç kimseyi üzmeden haklarında karar vermiştir.

4. Etkinlik

Nasrettin Hoca fıkraları gibi atasözlerimiz de insanlara hatalarını bir daha yapmamaları için öğütlerde bulunur.

Atasözlerinin birçoğu yazıldığı anlamda değil, mecaz anlamda kullanılmaktadır. Bu tür atasözlerinde kelimelerin anlamlarıyla iletmek istediği mesaj arasında farklılık vardır.

Aşağıdaki atasözlerini okuyunuz. Mecaz anlamdaki atasözlerinin yanlarına "Mecaz", gerçek anlamda kullanılan atasözlerinin yanlarına da "Gerçek" yazınız.

Acele işe şeytan karışır.

mecaz

Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur.

gerçek

Allah gümüş kapıyı kaparsa altın kapıyı açar.

mecaz

Hamama giren terler.

gerçek

Ağaca dayanma kurur, insana dayanma ölür.

mecaz

Arpa eken buğday biçmez.

gerçek

Komşu komşunun külüne muhtaçtır.

gerçek

Bir elin nesi var iki elin sesi.

gerçek

Üzüm üzüme baka baka kararır.

mecaz

Yuvarlanan taş yosun tutmaz.

gerçek

5. Etkinlik

Aşağıdaki resmi inceleyiniz. Resmin, Nasrettin Hoca'nın hangi fıkrasına ait olduğunu tahmin edip söyleyiniz.

KAZAN DOĞURDU

Nasrettin Hoca ve komşusu arasında geçen aşağıdaki konuşmayı okuyunuz. Konuşmadaki noktalama işaretlerine dikkat ediniz.

"Nasrettin Hoca: Komşu, senin kazan doğurdu.

Komşu: Nee! Doğurdu mu?"

Ünlem işareti

Konuşmada kullanılan noktalama işaretlerinden nokta, virgül ve soru işaretinin kullanım yerlerini biliyorsunuz. Ünlem işareti (!) ise dilimizde yaygın olarak şu görevlerde kullanılır:

1. Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna konur:

Bana böyle hitap edemezsin!

Dikkat et!

Yaşasın!

2. Seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra konur:

Hey sen! Burada ne işin var?

Nasrettin Hoca ile komşusu arasında geçen konuşmada ünlem işaretinin kullanıldığı "Nee! Doğurdu mu?" cümlesine dikkat ediniz. Bu cümlenin hangi duyguyu anlattığını söyleyiniz. Aşağıya ünlem işaretinin kullanıldığı beş cümle yazınız.

1-Yapma !

2-Öyle yorgunum ki !..

3-İşte şimdi yandık !..

4-Ne güzel tesadüf !

5-Hişt ! Buraya gel !

Ünlem işareti, seslenme ve hitap sözlerinden hemen sonra konulabileceği gibi cümlenin sonuna da konabilir:

Eyvah, okul servisimi kaçırdım!

komşusunun çok şaşırıldığını anlıyoruz.

6. Etkinlik

Nasrettin Hoca ile ilgili olarak yanda verilen bilgileri okuyunuz.

Çoğunlukla hazırcevap ve güldürürken düşündüren bir mizah anlayışına sahiptir. Bir bilge olarak da tanınan Nasrettin Hoca, bazı belgelerden edinilen bilgilere göre 1208 yılında Sivrihisar'a bağlı Hortu köyünde doğmuştur.

Nasrettin Hoca, fıkralarında birçok özelliğiyle karşımıza çıkar. Özellikle karşısındakinin bulunduğu durumla ters düşme, fıkralarında temel öğedir. Nasrettin Hoca, kötüye karşı iyiyi, sertliğe karşı yumuşaklığı tercih eden bir bilgedir. Her zaman doğruluktan ve adaletten yanadır.

Halkın ağızından derlenen fıkralar birçok ülkede eğitim öğretimde de kullanılmaktadır.

İki kişilik gruplara ayrılınız. Grup arkadaşınızla fikir ayrılığına düştüğünüz bir olay hayal ediniz. Ardından öğretmeninizin kontrolünde gruplar hâlinde tahtaya çıkınız. Arkadaşınızla aranızdaki fikir ayrılığını Nasrettin Hoca'ninkine benzer bir yöntemle gidermeye çalışınız. Konuşmalarınızda nezaket ifadeleri kullanarak konuşma ve dinleme kurallarına uyunuz.

7. Etkinlik

Yazınıza başlık koymayı, noktalama ve yazım kurallarına uymayı unutmayınız.

Çevrenizde Nasrettin Hoca'ya benzettiğiniz kişiler var mıdır? Böyle bir kişinin özelliklerini aşağıya yazınız. Yazınızda bu kişinin kişilik özelliklerini, olaylara verdiği tepkileri örneklerle açıklayınız.

Bizim mahallede Mehmet Ali amca adında birisi var. O da aynı Nasreddin Hoca gibi hazır cevap veren kurnaz ve akıllı birisidir. Ona bir şey söylediğimiz zaman verdiği cevaplar karşısında şaşırıyoruz. Verdiği cevaplar gayet mantıklı ve bizi düşündürüyor.

Yazınızı arkadaşlarınıza okuyarak beğenip beğenmedikleri hakkındaki düşüncelerini alın.

Sonraki Derse Hazırlık

1. Merak ettiğiniz bir ilimizi araştırınız. Araştırma sonucunda o ilin önemli tarihî eserlerini, doğal güzelliklerini, yemeklerini, türkülerini vb. özelliklerini defterinize not ediniz.
2. Aile büyüklerinizden yardım alarak millî kültürümüzle ilgili bilgilerin yer aldığı İnternet sitelerini araştırınız.